

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Àrees de coneixement i sabers per nivell educatiu
<u>7</u>	1.3. Drets a treballar
<u>7</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>12</u>	2. LA PEL·LÍCULA
<u>12</u>	2.1. Fitxa tècnica breu
<u>12</u>	2.2. Sinopsi de l'argument
<u>13</u>	2.3. Relacions entre la pel·lícula i els drets a treballar
<u>17</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>17</u>	3.1. Plantejament general
<u>17</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>19</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>22</u>	3.4. De l'aula al món
<u>22</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>22</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>23</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>23</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>23</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

En un món tan marcat per un espès teixit de xarxes d'interrelacions socials, la personalitat esdevé fonamental. El joc enriquidor entre el jo i el nosaltres pot tornar-se tens quan l'infant se sent amb diferències respecte al grup. Aquestes li fan témer ser criticat, rebutjat o fins i tot castigat o maltractat, la qual cosa suposa un fre per a la seva autorealització i el creixement personal.

El Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'eslògan **La infància creix amb Barcelona**, vol reivindicar enguany el dret a ser un mateix o una mateixa. Això vol dir oferir eines per reforçar l'autoestima d'aquells infants que se senten fora de l'estàndard, en l'àmbit que sigui. Es tracta de fomentar el respecte i l'acceptació de les diferències, i de lluitar contra tota discriminació per motius d'origen, caràcter, aficions, aptituds, habilitats, orientació sexual o qualsevol altra, que coarta el desenvolupament lliure i saludable de tot infant.

L'edició 2023-24 del CCDI ofereix recursos per conèixer i debatre els **drets dels infants** que acompanyen a **ser un mateix o una mateixa**, i a **viure en pau**. Ho fa partint de la legislació actual: Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona. El procés que cadascú pugui trobar el seu lloc en el món, construir una identitat diferenciadora, i autorealitzar-se és tot un repte que presenta situacions clau durant l'adolescència. Hi contribueix de manera decisiva la capacitat d'apel·lar als drets inherents a l'etapa de la infància.

La pel·lícula per a 3r i 4t d'ESO és **La (des)educación de Cameron Post**. En plena adolescència, enxampen la Cameron al seient del darrere d'un cotxe petonejant-se amb una altra noia. És l'any 1993, i la família l'envia de seguida a un centre de teràpia per reorientar la sexualitat de joves homosexuals. Allà la Cameron es veu sotmesa a una disciplina extravagant i molt estricta, amb dubtosos mètodes de cristianisme contra-gai.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nois i les noies. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les projeccions familiars, dues sessions adreçades a adolescents, i una altra per a lleure educatiu.

El **Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI)** és un programa educatiu promogut pel Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida de l'Ajuntament de Barcelona, engegat l'any 2000 en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició **2023-24** del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** que acompanyen a **ser un mateix o una mateixa**, i a **viure en pau**.

1.2. Àrees de coneixement i sabers per nivell educatiu

1. Ciències Socials: Geografia i Història

A. Reptes del món actual

Societat de la informació i cultura mediàtica

- Anàlisi i valoració dels arguments que sustenten els diferents posicionaments davant de fets i fenòmens.

Geopolítica, conflictes i cultura de la pau

- Col·laboració en la prevenció i resolució de conflictes des d'un enfocament restauratiu en entorns escolars i comunitaris.

Equitat de gènere i d'opcions afectivosexuals

- Reconeixement dels moviments, causes i lideratges en pro de l'equitat de gènere i d'opció afectivosexual.
- Participació en debats i projectes per a l'eliminació de les desigualtats, discriminacions i violències.

B. Societats i territoris

Perspectiva de gènere

- Identificació dels moviments, causes i lideratges que treballen per a l'equitat i la no-discriminació per raó de gènere i d'opció afectiva i sexual al llarg dels segles XX i XXI.

Normes i lleis per garantir els drets individuals i col·lectius

- Coneixement dels principals ordenaments jurídics d'àmbit autònom, estatal, europeu i internacional com a garante de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania.

C. Compromís cívic local i global

Dignitat humana i drets universals

- Identificació de les principals fites en la Declaració Universal dels Drets Humans i dels reptes pendents.
- Debat dels problemes que afecten la dignitat de les persones, superant estereotips i prejudicis.

Cultura i inclusió

- Participació en mesures i accions a favor de la igualtat i de la plena inclusió.

Equitat de gènere

- Identificació dels principals motius de discriminació per raó de sexe i d'orientació sexual a Catalunya i Espanya.

Competències clau

1. Competència en comunicació lingüística
2. Competència plurilingüe
3. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria
4. Competència digital
5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
6. Competència ciutadana
7. Competència emprenedora
8. Competència en consciència i expressió culturals

- Posicionament de rebuig de la violència masclista, homòfoba i transfòbica.

Ciutadania i compromís cívic

- Ús de la mediació i de la gestió pacífica dels conflictes en l'àmbit escolar i comunitari.
- Col·laboració en projectes de l'entorn proper que lluitin per l'equitat i la no discriminació.
- Reconeixement del caràcter inacabat de la lluita pels drets humans i la democràcia.

Benestar i sensibilitat

- Expressió de les emocions a partir d'un concepte assertiu sobre la pròpia imatge i de la sensibilitat i el respecte per la diversitat.
- Superació dels estereotips i els prejudicis i actitud oberta per incorporar les experiències i sabers dels altres.
- Consolidació d'hàbits de salut física i mental, individuals i col·lectius.

2. Educació en valors cívics i ètics

Autoconeixement i autonomia moral

- Construcció de l'autoconcepte i la identitat personal en un context plural, a partir de la identificació de les pròpies capacitats, tant físiques i sensorials, com cognitives i emocionals.
- Manifestació d'actituds de superació personal, basades en la resiliència i la perseverança, en la relació amb un mateix, amb els altres i amb l'entorn.

Societat, justícia i democràcia

- Integració de la constitució històrica de les diferents generacions de drets humans, en especial dels drets de l'infant, atenent a la seva rellevància ètica en la relació entre les persones tant en el centre educatiu com fora d'aquest.
- Manifestació d'una posició informada i èticament fonamentada sobre el valor i pertinència dels drets humans (...).

Educació emocional

- Presa de consciència, expressió assertiva i regulació de les emocions pròpies i alienes, basades en una autoestima ajustada, com a aspecte determinant en la millora del benestar individual i col·lectiu amb un mateix i amb els altres.
- Construcció i valoració de relacions afectives saludables a partir del reconeixement de la igualtat i del respecte mutu, com a factors que les determinen, en el context social.

- Integració crítica i constructiva de la interdependència entre els aspectes afectius i el desenvolupament de la sexualitat, implicant-se de forma responsable en la millora del benestar emocional individual i col·lectiu en les relacions entre iguals.
- Manifestació d'actituds de respecte i empatia amb relació als drets LGTBIQ+ i a la pluralitat cultural, política, religiosa i altres, com a condicions essencials per a la millora del benestar individual i col·lectiu en una societat moderna amb diversitat d'opcions.

3. Educació plàstica, visual i audiovisual (3r)

Creació artística: tècniques, procediments i processos

- Aplicació de processos creatius guiats, establint connexions entre conceptes, idees i imatges, a través de l'experimentació i de la realització d'esbossos i assajos, en la ideació de les propostes.
- Comunicació a través del llenguatge visual i audiovisual, amb diferents suports i mitjans, i mitjançant l'ús de diverses estratègies, recursos i tecnologies, en la creació artística.

4. Expressió artística (4t)

Elements del llenguatge visual: experimentació i possibilitats comunicatives

- Ús de tècniques i procediments, digitals o manuals, amb diverses finalitats comunicatives: expressiva, persuasiva, metafòrica, crítica, descriptiva, narrativa, documental, en la creació de projectes individuals i col·lectius.

Creació artística: tècniques, procediments i processos

- Aplicació de processos creatius, establint connexions entre conceptes, idees i imatges, a través de l'experimentació i de la realització d'esbossos i assajos, en la ideació de les propostes.

1.3. Drets a treballar

1. Dret de tot infant a ser qui vol ser i a desenvolupar-se amb plenitud.
2. Dret de tots els infants a sentir-se acceptats, sense cap tipus de discriminació.
3. Dret de tots els infants a què se'ls respecti la seva personalitat, en la diversitat.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració Universal dels Drets Humans

Article 2. Tothom té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional o social, fortuna, naixement o altra condició.

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 1. L'infant gaudirà de tots els drets enunciats en aquesta declaració. Aquests drets seran reconeguts a tots els infants sense excepció de cap mena o discriminació (...) ja sigui del mateix infant o de la seva família.

Principi 2. L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i de serveis, dispensat tot això per la llei i altres mitjans, a fi que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment,

1. Dret de tot infant a ser qui vol ser i a desenvolupar-se amb plenitud.

2. Dret de tots els infants a sentir-se acceptats, sense cap tipus de discriminació.

3. Dret de tots els infants a què se'ls respecti la seva personalitat, en la diversitat.

moralment, espiritualment i socialment d'una manera sana i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquesta finalitat, la consideració fonamental a què caldrà atènyer-se serà l'interès superior de l'infant.

Principi 6. L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Sempre que sigui possible, haurà de créixer a l'emparança i sota la responsabilitat dels seus pares i, en qualsevol cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material (...).

Principi 10. L'infant ha de ser protegit contra les pràctiques que puguin fomentar la discriminació (...). Ha de ser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amicitat entre els pobles, pau i fraternitat universal, i amb plena consciència que ha de consagrar les seves aptituds i energies al servei dels seus semblants.

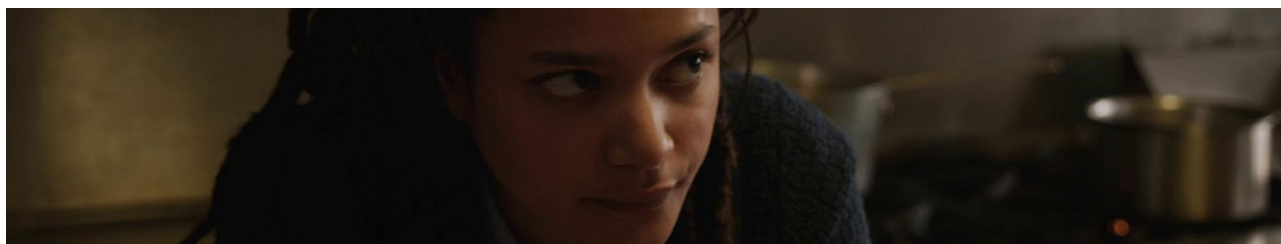
Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 2.1. Els estats membres han de respectar els drets enunciats en aquesta convenció i assegurar-los a tots els infants sota la seva jurisdicció sense cap mena de discriminació, independentment de la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la incapacitat física, el naixement o qualsevol altra condició de l'infant, dels seus pares o dels seus tutors legals.

Article 12.1. Els estats membres han d'assegurar a l'infant amb capacitat de formar un judici propi el dret a manifestar la seva opinió en tots els afers que l'afectin. Les opinions de l'infant han de ser tingudes en compte segons la seva edat i maduresa.

Article 16.1. Cap infant no pot ser subjecte d'interferències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, la seva família, domicili o correspondència, ni d'atacs il·legals al seu honor i reputació.

Article 16.2. L'infant té dret a la protecció de la llei contra aquestes interferències o atacs.

Llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència

Article 1. Objecte.

1. La llei té per objecte garantir els drets fonamentals dels nens, nenes i adolescents a la seva integritat física, psíquica, psicològica i moral davant de qualsevol forma de violència, assegurant el lliure desenvolupament de la seva personalitat i establint mesures de protecció integral (...).

3. S'entén per bon tracte als efectes de la present llei aquell que, respectant els drets fonamentals dels nens, les nenes i els adolescents, promou activament els principis de respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència democràtica, solució pacífica de conflictes, dret a igual protecció de la llei, igualtat d'oportunitats i prohibició de discriminació dels nens, nenes i adolescents.

Article 4. Criteris generals.

1. Són aplicables els principis i criteris generals (...) següents:

- a) Prohibició de tota forma de violència sobre els nens, nenes i adolescents.
- c) Promoció del bon tracte al nen, nena i adolescent com a element central de totes les actuacions.
- g) Reforçar l'autonomia i la capacitat de les persones menors d'edat per a la detecció precoç i adequada reacció davant de possibles situacions de violència exercida sobre ells o sobre tercers.
- h) Individualització de les mesures tenint en compte les necessitats específiques de cada nen, nena o adolescent víctima de violència.
- i) Incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny i implementació de qualsevol mesura relacionada amb la violència sobre la infància i l'adolescència.
- k) Promoció de la igualtat de tracte de nens i nenes mitjançant la coeducació i el foment de l'ensenyament en equitat, i la desconstrucció dels rols i estereotips de gènere.
- l) Avaluació i determinació formal de l'interès superior del menor a totes les decisions que afectin una persona menor d'edat.

Article 5. Formació.

2. (...) les administracions públiques (...) han de garantir que el personal docent i educador rep formació específica en matèria d'educació inclusiva.

Capítol IV. De l'àmbit educatiu

Article 30. Principis.

Els nens, nenes i adolescents a totes les etapes educatives i independentment de la titularitat del centre, rebran, de manera transversal, una educació que inclogui la seva participació, el respecte als altres, a la seva dignitat i als seus drets, especialment d'aquells menors que pateixin especial vulnerabilitat (...).

Article 34. Protocols d'actuació.

1. Les administracions educatives han de regular els protocols d'actuació contra l'abús i el maltractament, l'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere, violència domèstica, suïcidi i autolesió, així com qualsevol altra manifestació de violència compresa en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei. Per a la redacció d'aquests protocols es comptarà amb la participació de nens, nenes i adolescents, altres administracions públiques, institucions i professionals (...).

2. Entre altres aspectes, els protocols (...) hauran de contemplar actuacions específiques quan l'assetjament tingui com a motivació la discapacitat, problemes greus del neurodesenvolupament, problemes de salut mental, l'edat, prejudicis racistes o per lloc d'origen, l'orientació sexual, la identitat o expressió de gènere. (...).

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 5. L'interès superior de l'infant o l'adolescent

1. L'interès superior de l'infant o l'adolescent ha d'ésser el principi inspirador i fonamentador de les actuacions públiques.

4. Per a determinar l'interès superior de l'infant o l'adolescent se n'han d'atendre les necessitats i els drets, i s'ha de tenir en compte la seva opinió, els seus anhels i aspiracions, i també la seva individualitat dins el marc familiar i social.

Article 6. Desenvolupament de les potencialitats personals

La criança i la formació dels infants i els adolescents ha de garantir-ne el desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social, d'una manera lliure, integral i harmònica, i ha de potenciar en tot moment llurs capacitats educatives i d'aprenentatge, i procurar-los el benestar físic, psicològic i social.

Article 9. No-discriminació

1. Els poders públics han de garantir el principi d'igualtat i eliminar

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#) (íntegra).

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#) (íntegra).

qualsevol discriminació a infants o adolescents per raó de raça, sexe, idioma, religió, opinió política o d'una altra índole, origen nacional, ètnic o social, posició econòmica, condicions físiques, psíquiques o sensorials, estat de salut, naixement, orientació sexual o qualsevol altra condició personal o de llurs progenitors o representants legals.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Capítol 2. Drets socials

Article 15. Educació

1. Totes les persones tenen dret a una escolarització de qualitat que satisfaci alhora els objectius d'equitat i d'excel·lència, i a una educació en valors cívics i democràtics que eradiqui qualsevol forma de discriminació. (...).

Capítol 3. Equitat i accions positives

Article 21. No-discriminació per raó d'orientació sexual i identitat de gènere

1. Totes les persones tenen dret a no ser discriminades per raó de la seva orientació sexual i identitat de gènere.
2. L'Ajuntament adoptarà les mesures necessàries, incloent-hi programes d'educació i sensibilització, per tal d'eliminar les pràctiques i actituds discriminatòries per raó d'orientació sexual i identitat de gènere.

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular:

- c) Tenen dret a opinar i a expressar-se.
- d) Tenen dret a l'honor, a la intimitat, a la privacitat (...).
- f) Tenen dret a la prevenció i l'atenció davant de situacions de discriminació, risc o desemparament.

2. LA PEL·LÍCULA

2.1. Fitxa tècnica breu

Títol original: *The Miseducation of Cameron Post*

Direcció: Desiree Akhavan

Guió: Desiree Akhavan i Cecilia Frugiuele. Basat en la novel·la d'Emily M. Danforth *The Miseducation of Cameron Post*

Intèrprets: Chloë Grace Moretz, John Gallagher Jr., Sasha Lane, Forrest Goodluck, Jennifer Ehle, Emily Skeggs, Owen Campbell, etc.

País de producció: EUA

Any d'estrena: 2018

Durada: 90 minuts

Llargmetratge de ficció

Versió en castellà

2.2. Sinopsi de l'argument

Cameron Post és una adolescent que se sent molt atreta per la seva amiga Coley i no mostra cap interès pels nois. La nit de la festa de graduació de 1993, totes dues són enxampades petonejant-se dins d'un cotxe. Uns dies després, aconsellada per l'assessor espiritual de l'institut, la tia-tutora de la Cameron (els seus pares són morts) decideix portar-la a un centre de reorientació de conductes homosexuals del jovent.

El centre de teràpia és una institució anomenada La Promesa de Déu que es troba aïllada en una zona rural dels EUA, a l'estat de Montana. És regentada pel reverend Rick, un homosexual *curat*, i per la seva germana, Lydia, que és psicòloga. Tots dos mostren un fanatisme religiós extrem.

Un cop allà, la Cameron forma part d'un grup de nois i noies de la seva edat sotmès a un règim pedagògic estricte, de vigilància extrema i moralment repressiu. L'objectiu és modificar les seves orientacions sexoafectives a través de la manipulació de consciències, el sentiment de culpabilitat i un reguitzell de cançons religioses cursis. A partir de considerar l'homosexualitat com un *pecat*, el mètode de la *doctora* Marsh i del seu germà se centra en una introspecció de cada noi i noia. Els cominen a endinsar-se en el seu *iceberg* mental particular, per descobrir quines pràctiques i experiències del passat han pogut motivar la *desviació*.

La Cameron es mostra en tot moment rebel, amb la idea d'estar-se allà el menys temps possible i poder tornar cap a casa a fer la seva vida. Això fa que tingui una relació força conflictiva amb noies més abnegades i disposades a *canviar*.

2. LA PEL·LÍCULA

Amb el temps, la protagonista trava amiatat amb la Jane i l'Adam, els quals també són molt crítics amb el sistema *deseducatiu* del centre, i l'ajuden a suportar-lo estoicament. A tots tres, l'estada a La Promesa de Déu se'ls fa eterna i sempre busquen excuses per anar-se'n bosc endins, a la cerca d'una mica de llibertat.

En un moment donat, sembla que la Cameron comença a cedir a la pressió moral i la manipulació psicològica a què es veu sotmesa constantment. Un dia tot canvia de rumb. El dramàtic intent d'automutilació i suïcidi d'un dels interns, en Mark, fa que la institució sigui investigada. Aleshores ella mateixa confessa a l'entrevistador que allà es practica un maltractament psicològic molt sever. Aprofitant aquest episodi de distensió en el control rígid del centre, la Cameron, la Jane i l'Adam s'escapen.

[Tràiler](#) (en anglès amb subtítols en castellà)

2.3. Relacions entre la pel·lícula i els drets a treballar

En aquesta edició es proposa reflexionar i treballar al voltant dels drets relacionats amb què els nois i les noies puguin ser ells mateixos i elles mateixes. S'aposta per un procés obert d'autodescoberta dels i les adolescents que els porti a sentir-se a gust amb qui són, i així puguin desplegar la seva personalitat. Sense ingerències ni repressions, un acompanyament adult comprensiu és clau per facilitar-ho. En aquest sentit, és fonamental que els nois i les noies creixin en un entorn lliure de discriminacions i prejudicis, saludable i respectuós amb les seves opcions de vida.

A la pel·lícula **La (des)educación de Cameron Post** passa tot el contrari. La protagonista està reclosa en una institució que implementa dubtoses teràpies per reorientar la sexualitat de joves homosexuals. Corre l'any 1993 en una zona rural de Montana (EUA), i el centre convenç força famílies que pot *reeducar* els seus fills i filles. Hi acudeixen malgrat s'hi facin servir mètodes repressius i psicològicament tortuosos, fins a l'absurd. Queda ben lluny el respecte a la individualitat de cada noi i noia, per tal que pugui desenvolupar la seva personalitat de manera lliure, sana i no discriminada. La història de la Cameron, per tant, és presentada com una reflexió sobre el sentit de l'educació, en negatiu. A partir del desplegament d'un pla pedagògic coercitiu i capciós, es fa evident l'absència total de "bon tracte" cap a l'infant que hauria de planar en tot programa educatiu. El títol original del film ja aporta un element clau de sentit en incorporar la paraula *mis-education* de l'anglès: "l'educació d'una manera que no és correcta". Un significat que es perd en traducció per *(des)educació*.

En aquesta edició es proposa reflexionar i treballar al voltant dels drets relacionats amb què els nois i les noies puguin ser ells mateixos i elles mateixes. S'aposta per un procés obert d'autodescoberta dels i les adolescents que els porti a sentir-se a gust amb qui són, i així puguin desplegar la seva personalitat. Sense ingerències ni repressions, un acompanyament adult comprensiu és clau per facilitar-ho.

2. LA PEL·LÍCULA

El *pla pedagògic* de *La Promesa de Déu* ho té tot per ser considerat nociu des de la perspectiva dels drets dels infants i humans, en general. Per començar, parteix del supòsit que tota orientació sexual diferent de l'heterosexualitat és una *desviació*, o sigui, una *malaltia* curable. Per contra, actualment hi ha l'acord professional que aquest *diagnòstic*, i els *tractaments* (i encara més si són imposats, com al film) que se'n derivin tenen conseqüències negatives i perilloses en les persones afectades. És a dir, provoquen tota mena de desajustos de la personalitat, fins arribar, en força casos, al suïcidi. És així com governs d'arreu del món han prohibit per llei les *teràpies de conversió*, en ser considerades un delictes d'odi.

La (des)educación de Cameron Post té una voluntat de denúncia d'aquestes situacions límit i ho mostra en l'escena d'enfolliment d'en Mark, que posteriorment s'autolesiona el membre sexual i intenta suïcidar-se. Anteriorment, el noi havia comentat a la Cameron que la fe els podia ajudar a superar el seu *problema*, però el desenllaç que té demostra que no. De fet, aquest va ser el punt de partida de la directora de la pel·lícula, que es va preguntar: "Què passa si resar no serveix per deixar de ser gai?". Succeeix que hi ha persones infelices, torturades per un argumentari trasbalsat. A més, acaben inundades en un mar de confusions absurdes i alimentades per un fort sentiment de culpabilitat, contrari a tot desenvolupament personal saludable.

Teràpies amb to amenaçador

La pel·lícula posa un munt d'exemples de converses dels i les joves amb la terrible psicòloga del centre *La Promesa de Déu*, que es fa dir *doctora Marsh* i és el prototip de persona castradora. L'argumentari és esfereïdor. Comença dient a la protagonista que el seu nom, Cameron (masculí a Escòcia, però unisex als EUA), amb el sentit etimològic de *retorçut*, la porta a la "confusió de gènere". Segons aquesta terapeuta, una altra causa de l'homosexualitat de la protagonista és haver contemplat cossos de noies en competicions esportives, al costat del pare o els germans. I sentència: "Allò que us sembla divertit, és el vostre enemic".

També postula que l'enamorament de la Cameron vers la seva amiga Coley és una desviació similar a la dels caníbals, que es mengen els seus enemics per adquirir-ne els valors. És a dir, que la protagonista del film confon el fet de voler "ser com ella" amb voler "estar amb ella". En una sessió especialment perversa, la psicòloga pregunta a la Cameron si creu que el seu pare i la seva mare estarien orgullosos d'ella, si encara visquessin; o si se sent "digna de ser salvada". Després de resistir-se calladament a aquestes agressions morals, la Cameron acaba dubtant i sentint remordiments, fins a experimentar fàstic d'ella mateixa.

La (des)educación de Cameron Post té una voluntat de denúncia d'aquestes situacions límit i ho mostra en l'escena d'enfolliment d'en Mark, que posteriorment s'autolesiona el membre sexual i intenta suïcidar-se. Anteriorment, el noi havia comentat a la Cameron que la fe els podia ajudar a superar el seu problema, però el desenllaç que té demostra que no.

2. LA PEL·LÍCULA

Les *teràpies* que aplica la institució de **La (des)educación de Cameron Post** es fonamenten en una manipulació psicològica profunda d'infants que es troben entre els 14 i els 16 anys. A la novel·la original encara és més greu, la protagonista té només 12 anys. Aquesta acció manipuladora es veu incrementada per la situació de submissió i la falta total de llibertat que imperen en el centre La Promesa de Déu. Tot plegat suposa una agressió contra la integritat psíquica dels i les joves, i atempta a la seva dignitat com a persones. Tal com la Cameron explica al funcionari que l'entrevista per aclarir l'intent de suïcidi d'en Mark: "Com no ha de ser maltractament ensenyar la gent a odiar-se a si mateixa?".

La institució on passa la pel·lícula, més que un centre educatiu, és com una secta. Té un fort caràcter dogmàtic i autoritari, i es basa en l'exigència d'una obediència cega i irracional, per part dels interns i les internes. Són allà per obligació, els hi han enviat les seves famílies amb la *promesa* que els *redreçaran*, encara que sigui amb un nociu rentat de cervell. Com a exemple de recarregolament argumental, fins arribar a situacions d'irracionalitat, la *doctora* Marsh pretén convèncer als i les joves que la homosexualitat "no existeix, tan sols existeix la lluita contra el pecat".

El *mètode* de La Promesa de Déu, per abundar en la confusió i el sentiment de culpabilitat, inclou sessions individuals on la psicòloga *guia* la introspecció dels i les joves en el seu *iglu* íntim, remenant perversament a l'interior de cada infant. També consta de *teràpies de grup*, en les quals ella juga amb els sentiments dels nois i les noies i els acaba irritant i fins i tot enfrontant, sempre a la seva conveniència. Juga un rol sectari, en lloc de sanador. El centre no *cura* l'homosexualitat, sinó que genera individus emocionalment dependents, en fer-los créixer l'angoixa i el sentiment de culpabilitat, per ser com són. Aplica una gran argúcia de submissió utilitzada al llarg de la història de la humanitat. Diferents cultures i civilitzacions han recorregut a la culpa per imposar models de vida repressors i uniformadors, intolerants amb la diferència, contraris a la dignitat i castradors de la llibertat de les persones.

L'acció manipuladora es veu incrementada per la situació de submissió i la falta total de llibertat que imperen en el centre La Promesa de Déu. Tot plegat suposa una agressió contra la integritat psíquica dels i les joves, i atempta a la seva dignitat com a persones. Tal com la Cameron explica al funcionari que l'entrevista per aclarir l'intent de suïcidi d'en Mark: "Com no ha de ser maltractament ensenyar la gent a odiar-se a si mateixa?".

2. LA PEL·LÍCULA

Fins i tot en una institució tan opaca i hermètica com la del film **La (des)educación de Cameron Post**, hi ha joves que són capaços de trobar vies de sortida. Aquest és el cas de la Jane i de l'Adam, amb els quals de seguida acaba sintonitzant la Cameron. Troben excuses per fer escapades al bosc i allunyar-se de l'ambient enrarit del centre, fins al moment que planifiquen la fugida final. Aquesta força interior de tots tres no hi ha formes de repressió que puguin aplacar-la. Per tant, la pel·lícula acaba essent una oda a un sistema educatiu que posi l'adolescent en el centre, que promogui una educació en valors cívics per eradicar tota forma de discriminació. I aquí pren força el joc de paraules del títol de la pel·lícula en castellà. Es tracta de deconstruir (*deseducar*) els rols i els estereotips de gènere, per assegurar el lliure desenvolupament de la personalitat de cada infant.

El treball de la diversitat

La (des)educación de Cameron Post posa de relleu les situacions extremes que poden arribar a viure els i les adolescents quan no reben un tracte de respecte envers qui són i com són. En el film se succeeixen una sèrie de discriminacions i de maltractaments que tenen l'origen en la no acceptació de l'altre, sobretot quan aquesta persona és considerada *diferent*. Aquí rau la importància de contemplar la diversitat. És clau.

L'acompanyament adult serveix per mostrar les problemàtiques i les complexitats que es deriven de cada opció de realització personal i d'expressió d'identitat. Al mateix temps, necessita trobar una capacitat de resposta per part dels i les adolescents, la qual cosa mai vol dir moldejar-los segons uns canons preestablerts.

La pel·lícula acaba essent una oda a un sistema educatiu que posi l'adolescent en el centre, que promogui una educació en valors cívics per eradicar tota forma de discriminació. I aquí pren força el joc de paraules del títol de la pel·lícula en castellà. Es tracta de deconstruir (deseducar) els rols i els estereotips de gènere, per assegurar el lliure desenvolupament de la personalitat de cada infant.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **La (des)educación de Cameron Post** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Escriitura d'un rap per a l'autorealització

Convé començar presentant l'activitat i distribuint el grup classe en cinc o sis equips el més equitatiu possible, per facilitar el treball conjunt (5'). Cada subgrup passa per tres etapes de reflexió creativa, amb la idea d'escriure l'estrofa de la tornada d'un rap. S'aconsella començar amb una pluja d'idees compartida, però de la qual cada equip prendrà notes (15'):

1. Com ens definim cada un i cada una de nosaltres? Com ho expressem cap enfora?
2. Com són les nostres situacions ideals d'escolta? Quan sentim que rebem comprensió? Com detectem empatia?
3. Com ens agrada que ens acompanyin les persones adultes? El pare, la mare, el professorat, altres referents, etc.
4. Quins consells necessitem a la nostra edat? De quines persones els rebem amb més tranquil·litat? Com hi solem reaccionar?

Tot seguit, cada subgrup disposarà d'una estona per debatre en quines qüestions vol centrar l'estrofa del seu rap (10'). En base al consens obtingut, cada equip començarà a acordar i a escriure les rimes. La idea és que en surti una petita creació pròpia que deixi entreveure punts de vista individuals i col·lectius (15').

1. Com ens definim cada un i cada una de nosaltres? Com ho expressem cap enfora?

2. Com són les nostres situacions ideals d'escolta? Quan sentim que rebem comprensió? Com detectem empatia?

3. Com ens agrada que ens acompanyin les persones adultes? El pare, la mare, el professorat, altres referents, etc.

4. Quins consells necessitem a la nostra edat? De quines persones els rebem amb més tranquil·litat? Com hi solem reaccionar?

Com que en una sola hora de classe no donarà temps a organitzar una posada en comú, la proposta és recollir totes les estrofes en forma de *collage*, ja sigui en una cartolina gran o en una diapositiva que s'exposi a la pissarra digital. És important buscar una fórmula per compartir totes les estrofes.

En acabar l'activitat convé fer una reflexió de tancament que es troba explicada [en el punt 3 d'aquest apartat](#).

2. Dinàmica de frases provocadores

Es tracta d'una dinàmica basada en l'acció i el moviment dels i les participants que serveix per motivar la reflexió sobre les qüestions plantejades. Cal disposar d'un espai lliure d'obstacles per facilitar la mobilitat, dues cartolines grans penjades als dos extrems de l'espai (una diu 100% d'acord i l'altra 100% en desacord), i les frases provocadores apuntades en cartolines per separat.

Com a frases provocadores al voltant de la pel·lícula **La (des)educación de Cameron Post**, us proposem:

1. L'adolescència és una etapa de la vida molt fàcil de portar.
2. El nostre entorn mai pot determinar de tot qui som i qui podem arribar a ser.
3. Cada cop es produeixen menys situacions de discriminació i hi ha més respecte per tal que cadascú pugui decidir lliurement com vol ser.
4. L'orientació de la sexualitat de cadascú és una elecció i es fa per a tota la vida.

És possible fer-ne servir només tres o canviar-ne alguna. Per començar la sessió, el professorat fa una presentació de la dinàmica i contextualitza la pel·lícula **La (des)educación de Cameron Post** (5). Tothom està dret, el/la docent llegeix o mostra la primera frase provocadora, i l'alumnat se situa a l'espai seguint l'eix: estic 100% d'acord o estic 100% en desacord. És possible que hi hagi alumnes que estiguin parcialment d'acord, llavors s'hauran de situar pel mig, cadascú en funció del seu grau d'acord o desacord. Quan tothom ha trobat el seu lloc en base a la primera frase, comença el debat: qui s'hagi posicionat en contra ha d'intentar convèncer l'alumnat a favor i viceversa. També convé que prenguin la paraula els i les alumnes situats al mig (10').

Amb cada frase, el professorat hauria d'apuntar tant la disposició general (nombre i percentatges aproximats de la situació de l'alumnat) com també les opinions que surten durant el debat. Abans de passar a la frase següent, es recomana fer un resum en un minut del debat generat.

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes.

1. L'adolescència és una etapa de la vida molt fàcil de portar.

2. El nostre entorn mai pot determinar del tot qui som i qui podem arribar a ser.

3. Cada cop es produeixen menys situacions de discriminació i hi ha més respecte per tal que cadascú pugui decidir lliurement com vol ser.

4. L'orientació de la sexualitat de cadascú és una elecció i es fa per a tota la vida.

És important dedicar uns 12' a cada frase provocadora, des de l'enunciat fins a les conclusions passant per la disposició de l'alumnat en l'espai i el debat. Això vol dir una dedicació total de 48' per a totes quatre. Si no es disposa d'aquest temps, es pot optar per només llançar dues o tres frases.

3. En acabar l'activitat

Després de portar a terme l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que realitzarà cada grup classe a la sala de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un noi i una noia (10'). Al final de la sessió, és recomanable que el professorat presenti la sinopsi i el [tràiler](#) del film **La (des)educación de Cameron Post** (5').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà a la posada en comú.

3.3. Del cinema a l'aula

Fem una campanya per aconseguir ser qui volem ser

Després d'anar a veure la pel·lícula, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula. En primer lloc, cal subdividir el grup classe en quatre equips de treball. Tot seguit, és important que cada subgrup triï quin aspecte vol tractar dels drets dels infants reflectits a **La (des)educación de Cameron Post**:

1. Dret de tot infant a ser qui vol ser i a desenvolupar-se amb plenitud.
2. Dret de tots els infants a sentir-se acceptats, sense cap tipus de discriminació.
3. Dret de tots els infants a què se'ls respecti la seva personalitat, en la diversitat.

Us suggerim que cada equip busqui com plasmar la defensa del tema escollit en forma d'espots de campanya de sensibilització. Aquesta acció promocional pot concretar-se en un cartell, una peça d'àudio o un vídeo. Cada format ofereix unes possibilitats diferents que poden influir en la tria final, per part de cada subgrup. El llenguatge audiovisual permetrà treballar més les emocions, i la concreció gràfica se centrarà més en la força intrínseca d'un eslògan.

*Després de fer l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film **La (des)educación de Cameron Post**.*

Guia didàctica

3r i 4t d'educació secundària

LA (DES)EDUCACIÓN DE CAMERON POST

Desiree Akhavan

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Per iniciar el procés creatiu, cada grup trasllada seqüències clau de la pel·lícula **La (des)educació de Cameron Post** a qüestions a tractar en la proposta final. A continuació, cada equip fa una immersió en els aspectes que abordarà dels drets dels infants relacionats amb ser un mateix o una mateixa: pensa i defineix un eslògan de campanya per defensar-los. Un cop acotat l'eslògan, ha d'escollir el format de la campanya: cartell, peça d'àudio o vídeo.

Per als cartells, es pot fer servir un format digital o en paper. Aquests després caldrà fotografiar-los o bé escanejar-los, per compartir-los al [web](#). Els cartells es poden treballar amb la tècnica plàstica que es consideri més adient. En el cas de les peces d'àudio o els vídeos, es recomana fer servir un dispositiu mòbil accessible (telèfon, tauleta, càmera, etc.). La gravació anirà bé plantejar-la en fals directe (tot seguit) o bé gravant fent servir la pausa.

Per publicar-les al [web](#), es pot triar entre enviar per separat les campanyes de sensibilització dels equips de cada grup classe, o bé ajuntar-les totes en una sola presentació en format digital.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quina temàtica tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides en el visionat del film i la posada en comú. A la primera part de la sessió, els quatre subgrups dissenyen les campanyes de sensibilització i durant l'altra realitzen cada una de les creacions, bé sigui en forma de cartell, peça d'àudio o vídeo.

Recomanem que l'activitat de creació a l'aula adopti un tractament transversal al currículum i es desplegui en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi del film, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i posada en comú de les creacions en grup, i la recollida d'idees al llarg del procés.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Creació dels subgrups i distribució de tasques. Explicació de l'activitat de creació d'una campanya de sensibilització.	Cada grup tria el tema que vol explorar i relaciona les escenes de la pel·lícula amb les situacions o qüestions a tractar.
1 hora	Treball per equips. Reflexió per crear un punt de vista sobre el tema escollit. Tria del format de la campanya.	Pluja d'idees i elaboració de l'eslògan. Pros i contres de cada possible format: cartell, peça d'àudio o vídeo.
1 a 2 hores	Treball per equips per concebre l'eslògan i definir el format final de l'espot de campanya (cartell, peça d'àudio o vídeo).	Definició i disseny de l'eslògan definitiu i també de la producció final de la campanya de sensibilització.
1 a 2 hores	Treball per equips per elaborar l'espot de la campanya de sensibilització dissenyada. Presentació de cada creació al grup classe.	Realització del cartell, la peça d'àudio o el vídeo que plasma la campanya. Preparació de cada presentació.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir a l'aula en els drets a treballar.

3.4. De l'aula al món

Un cop enviats els resultats del vostre treball a l'aula (ja sigui el previ i/o el posterior a l'anada al cinema) per publicar-los al [web](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de què vol dir el dret dels infants a ser un mateix o una mateixa, per viure en pau.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa el dret a ser un mateix o una mateixa, per a nois i noies d'aquesta edat.
3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **La infància creix amb Barcelona**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars](#) del [web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzades les activitats prèvia i/o posterior a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les reflexions i els aprenentatges de l'alumnat per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada centre educatiu i els compartirem al [web](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'instituts participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de què vol dir el dret dels infants a ser un mateix o una mateixa, per viure en pau.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa el dret a ser un mateix o una mateixa, per a nois i noies d'aquesta edat.

3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **La infància creix amb Barcelona**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei orgànica 8/2021 de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Drets de l'Infant 02: «No discriminació»](#)
- [Drets de l'Infant 19: «Infants pertanyents a minories»](#)
- [Criteris de qualitat de les intervencions d'educació afectiva i sexual implementades als centres educatius de la ciutat de Barcelona](#)
- [Orientacions per a l'educació afectiva i sexual a 2n cicle d'ESO](#)
- [Websèrie d'educació sexual per a adolescents Oh My Goig!](#)
- Curtmetratge [Stand up](#)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Arold, M. (2015). *Sandra ama a Meike*. Santa Marta de Tormes: Lóguez
- Brenot, Ph. (2005). *El diari de l'Artur i la Cloe*. Barcelona: Gedisa
- Bruel, Ch. i Galland, A. (2011). *Julia, la niña que tenía sombra de niño*. Madrid: El jinete azul
- Edelfeldt, I. (2016). *Jim en el espejo*. Santa Marta de Tormes: Lóguez
- Forster, E.M. (1993). *Maurice*. Barcelona: Seix Barral
- Lienas, G. (2005). *El diari vermell de la Carlota*. Barcelona: Empúries

Filmografia

- [Guillaume y los chicos, ¡a la mesa!](#). Guillaume Gallienne (dir.). França, 2013
- [Tres generaciones](#). Gaby Dellal (dir.). EUA, 2015

Cicle de Cinema dels Drets dels Infants:
www.cinemadretsinfants.cat